

Prof. Dr. Melih Bulut:

"Sağlıkta inovasyon yapan startupların yaşaması ve serpilmesi için de Sağlık İhracatçıları Birliği gereklidir. Bu ortamın oluşturacağı yeni ekosistem sadece yurttaşından girişimcilerin ilgisini çekmeyecek, yurtdışından da ister yatırımcı, ister girişimci, ister paydaş olarak burada yer almak isteyen pek çok kişi ve kuruma da açık olacaktır. Yani bu birlik bir taraftan da dev bir kuluçka merkezi işlevi görecektir."

"SAĞLIK İHRACATÇILARI BİRLİĞİ KURULMALI"

Yusuf KÖRKÇÜOĞLU

Prof. Dr. Melih Bulut ile Turcomoney dergisinde yazdığı Sağlık İhracatçıları Birliği üzerine bir röportaj gerçekleştirdik.

Sağlıkta döviz getirici faaliyetleri arttırmak için ne yapılmalı?

Yaşadığımız ekonomik krizden yüksek katma değerli ürün ihracatı ile çıkabiliriz. Artık yüksek katma değerli ürünler deyince biyoteknoloji başta olmak üzere yaşam bilimleri ve sağlık akla geliyor. Bu alanlarda söz sahibi olabilmemiz için sağlık turizmi yapan hastanelerimizin, ilaç, cihaz ve teknoloji üreten firmalarımızın, yabancı öğrenci yetiştiren kurumlarımızın hep beraber içinde yer alacağı, çalışma ve örgütlenme anlayışı ile yeni bir Sağlık İhracatçıları Birliğine acilen ihtiyacımız var. Şimdiye kadar sağlıkta, pek çok sektörde olduğu gibi, ilkeye örgütlenmeler gerçekleştirdik. Örneğin OHSAD, özel hastaneleri ve sağlık kuruluşlarını kapsadı, ya da İEİS ilaç sanayicilerinden oluştu. Değişen dünyada bu tip ilkeye örgütlenmeler yine gerekli ama yeterli değil. Sorunların karmaşık yapısı bütünsel yaklaşım ve multidisipliner çalışmayla işbirliğini mutlak gerekli kılıyor. Bu nedenle sağlıkta döviz getirici faaliyetleri arttırmak için de, şimdiye kadar DEİK, İKMBB gibi yapılar altında dağınık ve çok parçalı biçimde sürdürülen ihracat faaliyetleriyle inovasyon yapmamız, yeni nesil bir örgütlenmeye gerçekleştirmemiz gerekiyor.

Nasıl bir yapıdan bahsediyorsunuz?

Yeni nesil Sağlık İhracatçıları Birliği esas itibarıyla sektörde döviz kazandıran tüm paydaşlar arasında derin işbirliğini hedefleyen, sağlığa bütünsel yaklaşan bir yapı olmalı. Burada OHSAD, AİFD, İEİS, SEİS, TÜMDEF, ARTEO, SADER, BİYOSAD, SASDER, MÜSİAD, TÜSİAD, MASSİAD gibi sivil toplum örgütleri mutlaka paydaş olarak yer almalı. Geliştir-

ilecek işbirliği ile sektörün akademi dahil tüm unsurları birbirlerinin deneyimlerinden, birikimlerinden alabildiğine yararlanmalı. Örneğin, en basitinden, bir ülkede yatırım olan özel hastane, bir yatak firmasına oraya ihracat yapabilmesi için yol göstermeli. Ya da Afrikada iyi ilişkileri olan bir cihaz üreticisi, sadece kendi işini geliştirmek için değil, Türkiye'ye hasta yollanması için de çaba harcamalı. Yani eski usul yalnızca ben malımı satarım veya hastamı alırım gerisine de karışmam dememeli, kazan kazan prensibi doğrultusunda bilgiyi ve var olan bütün birikimini paylaşmalı.

Sektör bir araya gelirse bu dediğiniz gerçekleşebilir mi?

Sağlıkta önder ülkelerden biriyiz, çünkü sağlığın her alanında başarımız var. Örneğin sadece binlerce yataklı hastaneleri haftalar içerisinde çalışır hale getirmekte kalmıyoruz, bütün çocuklarımızı ağılamada da başarılıyız. Dünyanın pek çok ülkesinden tedavisi zor hastaların derdine deva oluyoruz. Ancak Türkiye'den beklenti bununla sınırlı kalmıyor. Çok sayıda ülke giderek artan biçimde sağlığın değişik alanlarında deneyimlerimizden yararlanmak istiyor. Biz sektör olarak kendi aramızda işbirliğini geliştirebilirsek, akademimizin gücünden de yararlanarak pek çok ülkenin sağlık sistemini baştan kurabiliriz veya reforme edebiliriz. İddia ediyorum, bunu koca dünyada bir tek biz yapabiliriz, çünkü bizim sağlıkta hem devlet hem özel sektör tecrübemiz var. Ayrıca doğu batı, kuzey güney ekseninde merkez ülkeyiz, her kültürle kolay ilişki kurabilen özgün bir yapıya sahibiz. Bize ihtiyacı olan toplumlara batının ve doğunun başat devletlerinin uzun yıllar yaptığı emperyalist veya kolonyalist bakış açısıyla değil, tamamen insani ve sağlık hizmet kültürümüzde olan, halkın yararına

yaklaşım yapabiliriz. Böylelikle bir taraftan barış ve iyiliğe katkı sağlarken, bir taraftan da bilim ve sağlık diplomasisinde bir adım öne geçebiliriz.

Sağlık İhracatçıları Birliği sağlıkta eğitim konusuna da eğilmeli mi?

Eğitim de, Sağlık İhracatçıları Birliğinin önem vereceği başlıklardan biri olmalı. Esasında sağlıkta hizmet, eğitim, araştırma bir sacayağı şeklinde hep iç içedir ve üçü de aynı özenle değerlendirilmelidir. Bugün dünyada tanınmış tüm sağlık mesleklerinin eğitimini başarıyla verebilen birkaç ülkeden biriyiz. Devlet ve vakıf üniversitelerimiz yabancı öğrenci konusunda deneyim kazanıyor, hemen her ülkeden on binlerce genci Türkiye'de eğitiyoruz. Bu sağlıkçılar kendi memleketlerinde doğal birer Türkiye elçisi gibi görev yapıyorlar, ilişkilerin derinleşmesine katkı sağlıyorlar. Aynı sağlık turizmi gibi burada da tek yönü "Bize dışardan sürekli öğrenci gelsin" mantığı ile uzun süre gide-meyiz. Yurt dışında en başta eğitim kurumu olmak üzere hastane, fabrika yatırımları yapmalıyız. Bu yatırımların planlanması ve gerçekleşmesinde birliğin çok fazla katkısı olacağına hiç şüphe yok. Diğer taraftan her şeyi yalnız başına ne devletten ne de özel sektörden beklememeliyiz. Artık kamu özel ortaklığını sadece kendi topraklarımızdaki yatırımlar için düşünmemeli, özel sektörün çeşitli nedenlerle tek başına giremediği, ancak devletin gidebildiği yerlerde bu işbirliğini farklı boyutlarda hayata geçirebiliriz. Örneğin bir hastane veya eğitim kurumu için bina yatırımları devlet üstlenirken, kurumun işletmesini özel sektör yapabilir. Ya da devlet veya özel sektör karşılıklı olarak birbirlerinin eksikliklerini tamamlayabilir. İnşayorum ki kurulacak Sağlık İhracatçıları Birliğinde birbirimizde rekabeti değil işbirliğini öne çıkararak eğitimde de fevkalade anlamlı projeleri

hayata geçirebiliriz.

Sağlıkta inovasyon ve ihracatta neredeyiz?

Araştırma, geliştirme ve inovasyon artık sağlığın vazgeçilmez bir unsuru. Bilim Devrimi çağında her gün sağlıkta başka bir fantastik gelişmeye tanık oluyoruz. Sağlık İhracatçıları Birliği araştırma ve inovasyon alanında da muazzam fırsatlar yaratacak. İlaç, cihaz, teknoloji ve biyoteknoloji üreten, satan firmalar ile kullanıcı durumundaki hastanelerin daha projelerin başından itibaren birlikte olması yaşam bilimlerinde bütün özel ve sosyal girişimlerin başarısını artıracaktır. İhtiyaca göre prototiplerin üretimi, denemesi kolaylaşacak, kültürel, yasal ve regülasyon zorlukları ile daha kolay mücadele edilecektir. Ülkemizin nüfus yapısı

sağlıkta yenilikçi firmaların sadece yurtiçine üretimle ayakta kalması için yeterli değildir; mutlaka ihracat yapabilmeleri gerekmektedir. Sağlıkta inovasyon yapan start-upların yaşamayı ve serpilmesi için de Sağlık İhracatçıları Birliği gereklidir. Bu ortamın oluşturacağı yeni ekosistem sadece yurtiçinden girişimcilerin ilgisini çekmeyecek, yurtdışından da ister yatırımcı, ister girişimci, ister paydaş olarak burada yer almak isteyen pek çok kişi ve kuruma da açık olacaktır. Yani bu birlik bir taraftan da dev bir kuluçka merkez işlevi görecektir. Fikri olan girişimi böyle bir ortamda yatırımcı, üretici, kullanıcılarla birlikte fikrini ve ürünü kolayca geliştirerek hızla uluslararası pazarlara açabileceklerdir. Bilim Devrimi ve aşırı hız çağında değişime hızla ayak uydurmalı, etkisi artık fevkalade

sınırlı eski yapıların malını, alışkanlıkları geride bırakmalıyız. Devamlı diğer aynasına bakarak ilerleyemeyiz. İçine kapalı, bürokrasiye boğulmuş, aşırı merkezileşmiş yapılar yerine yeni nesil örgütlenmeler, esnek ve işbirliğine dayalı çalışma anlayışlarını, yeniyeni iş modellerini cesaretle hayata geçirmeliyiz. Sağlık İhracatçıları Birliği ile bunu başarabilirsek yüksek kalma değerli ürün ve hizmetlerimizi dünyaya ulaştırarak ülkemize, vatandaşlarımıza ve tüm insanlara yararlı oluruz. Ayrıca böyle bir başarı tüm sektörleri de örnek teşkil edecek ve ülkemizin bu krizi kolayca geride bırakmasına yardımcı olacaktır. Her zaman Türkiye'ye örnek olmuş sağlık sektörümüzün bunu başaracağına yürekten inanıyorum.

Dr. Ercan Varlıbaş
Biyoteknoloji Sanayicileri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

"Sağlık Sektöründe İhracatçıları Birliği Kurulsun"

Biyoteknoloji Sanayicileri Derneği (BİYOSAD) Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Ercan Varlıbaş, sağlık sektörünün kendine özel mevzuatları, üretim, ruhsatlandırma süreçleri ve ihracat dinamikleriyle başlı başına spesifik bir sektör olduğunu belirterek, aynı yapılar için de olması gerektiğini bildirdi. Mevcutta bu büyük sektörün, başka bir sektörün

içinde konumlandırılmasının yanlış olduğunu ve sağlık sektörünün ihracatının ilerlemesini engelleyen ana nedenlerden biri olabileceğini vurguladı. Bu durumun aslında şimdiye kadar sağlık ihracatında Türkiye'nin ve firmaların yeterli performans göstermemesi ve belli bir performansa ulaşamaması neticesi sonucunda oluştuğunu belirten Dr. Varlıbaş, "Sağlık teknolojilerinde Türkiye ve firmalar geliyor, değişiyor" dedi. Yeni nesil sağlık firmalarının ihracat odaklı Ar-Ge'lerine dayanan ürünlerini üretme ve bütün dünyaya ulaştırma bakış açısıyla yapılandığını söyleyen Dr. Varlıbaş, "Biz sektör temsilcilerinin de bir araya gelerek kendi ihracat birliğimizi kurmamızın zamanı geldi" ifadesini kullandı. Dr. Varlıbaş; sağlık ihracatçıları sağlık biyoteknolojisinden, yeni nesil ilaç-medikal ürünler ve teknolojilerinin üretilmesine, ruhsatlandırılmasına, klinik çalışmaların yapılmasına, yeni teknolojilerin Ar-Ge çalışmalarının yapılması, patentlerinin alınmasına, geliştirilen ürünlerin testlerinin de ülkemiz bünyesinde yapılabilmesine kadar birçok çerçevede; ayrıca akredite test merkezleri ve kuruluşlarının oluşturulmasında, uluslararası alanda hasta tedavisi gerçekleştirmekten, sağlık meslek eğitimine, sağlık merkezi kuru-

lumuna kadar birçok alanda ortak akıl çerçevesinde hareket etmesinin, Türkiye'nin önümüzdeki dönemlerde çok daha güçlü bir noktaya gelmesinin önünü açacağını ifade ederek; Sağlık İhracatçıları Birliği'nin kurulmasını desteklediğini söyledi. Dr. Varlıbaş, küresel ekonomi dünyasında ortak amaçlar etrafında bağımsız kuruluşlarla oluşturulan stratejik işbirliğinin önem kazandığını altını çizerek Sağlık İhracatçıları Birliği'nin kurulmasını desteklediğini vurgulayan şu açıklamayı da sözlerine ekledi: "Türkiye, son 10 yılda, ileri teknolojiye dayalı, katma değeri yüksek ürünlerin üretiminde çok önemli mesafeler kat etmiş durumda. Uluslararası pazarlarda, özellikle inovatif nitelikteki ürünlerin sunumunda Türkiye ekonomisi imajını olumlu yönde güçlendirdi. Bu gelişmeyi sağlıklı ve kalıcı hale getirmek için şirketler ve sektörler arasında stratejik işbirliğinin gerçekleştirilmesi de yaşamsal bir önem taşımaya başladı. Sağlık sektörünü her yönüyle kucağılayacak ve kapsayacak böyle bir ihracatçıları birliği örgütlenmesi, Türkiye'nin sağlık sektöründe uluslararası konumunu çok daha güçlendirip, kalıcı hale getirirken, önümüzdeki yıllar için de sağlık sektörünün hedeflerine ulaşmasında aktif bir rol üstlenecektir."

Mahmut Cumbul
Vital Medikal Yönetim Kurulu Başkanı

Yeni Bir Kurum İhtiyacımız Olduğuna İnanmıyorum

Yeni bir kurum ihtiyacımız olduğuna inanmıyorum. Kurumların etkinliğini, koordinasyonunu arttırmak esas mesele. Hatta, bana kalırsa, konusu ve kuruluş amacı, ihracat, dış pazarlar, üretim, inovasyon, teşvikler olan bir çok kurum, ya ölü tkalı ve merkezi kararlara muhtaç olduğundan, ya da ilgili kişi veya kurumlara ulaşma konusunda problemleri olduğundan dolayı işlevini yitirmiş veya hiç kullanama-

miş sayırsız kurum ve kuruluş var. Sanırım, sürekliliği olmayan, sık sık değişen aşırı merkezi kararlar oldukça yeni bir kurumun daha ihdas edilmesinin bir yaran olmaz. Bunun yerine (madem merkezi kararlar önemli) en merkeze kadar ulaşacak bir mekanizma içinde Cumhurbaşkanlığı danışmanları ve ilgili yetkililerin de olduğu, adına koordinasyon komitesi de diyebileceğiniz bir yapılar daha manidir.

Op. Dr. Reşat Bahat
Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları
Derneği Başkanı

Sağlıkla İlgili Dernekler Sağlık İhracatçıları Birliği Adı Altında Toplanabilirler

Rahmetli Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel Türkiye kendine güvenenleri asla yanıltmamıştır demiştir. Bu söz ışığında

biz sektör mütesipleri olarak çalışıyoruz, çalışmaya devam ediyoruz. Çünkü biliyoruz ki önümüzdeki engeller ancak ve ancak çalışarak aşılacaktır.

1980'li yıllarda ülkemizde turizm yeterince aktif halde değildi. Turgut Özal'ın turizm için kullandığı bacasız sanayi terimi geçerliliğini korumaktadır. O gün sadece tatil ve kültür turizminden bahsedilirken bugün turizm; spor, kongre, inanca, tarih, sağlık ve termal vb. başlıklarında hatta alt başlıklarda çeşitlenmiştir.

Bizim üzerinde konuştuğumuz sağlık turizmi kısa, orta ve uzun vadede ülkemizin içinde bulunduğu çeşitli ekonomik aşım arayışlarında da önemli bir enstrümandır. Dünya üzerinde sağlık maliyetlerinin artması, bazı tedavilerin yaşanılan ülkede mümkün olmayışı, ulaşımın daha kolay hale gelmesi ile gelişmeye başlayan sağlık turizminde hiç mütevazı olmaya gerek yoktur ki Türkiye dünyanın en iyi sağlık hizmetlerinin verildiği ülkeler arasındadır. Ülkemiz bugün gelişmiş ülkelerdeki nitelikli sağlık hizmetleriyle rekabet edebilecek düzeyde sağlık hizmetleri sunmakta ve dünyanın dört bir yanından tedavi amacıyla turistler gelmektedir. Yine, coğrafi konumu ve sağlık sektöründeki yetişmiş ve eğitilmiş insan gücü sağlık turizminde ülkemizin önemli avantajları arasındadır. Ülkemizin sağlığını her alanında ulaştığı bu başarıyı her geçen gün daha ileriye doğru yol almaktadır. Ta-

biyle bu başın başta hükümetimiz olmak üzere sağlık hizmeti üreten her türlü organizasyonlar, ilaç ve teknoloji üreten firmalar, muhteşem mekânlara özen mimar ve mühendisler, sağlığın her bölümünde görev yapan personeller ile birlikte ortak bir başarıdır. Elde edilen başarı kadar başarıyı sürdürülebilir kılmak da önemlidir. Hatta daha önemlidir. Gerek Bakanlığımızın gerekse özel sektörün ve özel sektör derneklerinin başarıyı sürdürülebilir halde tutabilmeleri için organizasyonlara ihtiyaç bulunmaktadır. Kendi alanında her biri sektörlerine katkı sunmuş sağlıkla ilgili dernekler bu güne kadar var olan geldikleri düzey örgütlenme biçiminden bağımsız Sağlık İhracatçıları Birliği adı altında yatay şekilde toplanabilir, futboldaki toplu hücum toplu defans anlayışı benzeri kind bir bacasız sanayi hamleleriyle sağlık turizminden kısa vadede yüksek gelir elde edilir hale gelebilir. Sektör bazında giremediğimiz ihracat listesine ki ülkemiz ihracat sektöründe sağlık diye bir sektör yoktur. Kurulacak Sağlık İhracatçıları Birliği ile müşteri ihtiyaçlarımızı karşılamak, faaliyetlerimizi kolaylaştırmak, sağlık ihracatının ülke menfaatine uygun olarak gelişmesini sağlamak, güvenin tesis edilmesini sağlamak mümkün olacaktır. Sağlık İhracatçıları Birliğinin kurulması ile sektörün kendi fotoğrafını net olarak görmesini sağlayacak ihracat planlamalarının daha akıcı bir şekilde yapılmasına imkân verecektir.

F.A. Tolga Sözen
MASSİAD Yürütme Kurulu Başkanı

İhtiyacımız Olan Her Kurumun Kendine Düşeni Yerine Getirmesi ve Kurumlar Arası Kordinasyon

Hocama yazdıklarının içeriğinde katılıyorum ama bunun gerçekleştirilmesi için yeni bir Sağlık İhracatçıları Birliği kurulması konusunda aynı fikirde değilim. İhtiyacımız olan her kurumun kendine düşeni yerine getirmesi ve kurumlar arası koordinasyon. Maalesef bu geçtiğimiz son senelerde (kaç

sene olduğunu unuttum bile) sayısız seçim nedeni ile (seçim sayısını da hatırlanıyorum) kurumlarımız ana işlerini bırakılar Hükümetin politikası ve yönlendirmesi doğrultusunda hareket etmeye başladılar. Tabii kendi bütçeleri de ortadan kalkıp genel bütçeden para almaya başlayınca doğal olarak merkezin yönlendirmesi ve politikası doğrultusunda hareket etmeye başladılar. Biz MASSİAD olarak ihracatımızı arttırmada yapılabilecek basit işleri toparlayıp proje haline getirdik. Yaklaşık 100.000 Euro'luk bir bütçe için dahi merkezin onayı soruldu ve para gelmediği için hayata geçirilemedi. Ben kurumlar arası koordinasyonun sağlanmasını daha önemli buluyorum. Bunu sadece ihracat için değil Tıbbi Cihaz Sektörümüzün tüm problemlerinin çözümü ve takibi için Cumhurbaşkanlığı nezdinde bir Koordinasyon başkanlığı kurulmasını öneriyorum. Bildiğiniz gibi biz sadece Sağlık Bakanlığı ve Çalışma Bakanlığı ile çalışıyoruz, Maliye, Sanayi, Ekonomi ve Ticaret bakanlıkları ile de çok işimiz var. Tıbbi Cihaz Sektörü stratejik bir sektördür, lig başına değer çok fazladır ancak toplamda tutan düşük olduğu için hiçbir bakanlık bizi tam olarak dikkate almaz. Birçok problemlerimiz de KDV alacağından teşviklere, ödemelere vs. birden çok bakanlığı ilgilendirir. Biz tek tek bu bakanlıkları ve kurumlarının peşinde koşmaktan asil işimizi yapamaz duruma geldik. Burada sağlayacağımız bir koordinasyon ile kronik hale gelen problemlerimize çözümler bizi her konuda ileri doğru zaten otomatik olarak fırlatacaktır.

Koordinasyon gerekliliğine çok güzel bir örnek işte son günlerdeki baş ağrısı Suudi Arabistan pazarı, Kaşıkçı cinayeti ile ilgili hükümetimizin tutumundan dolayı prens bize düşman oldu, güzel olarak Türk mallarına zorluk çıkartıyor, boycot uyguluyor, ihalelerden alınıyor. Haftalardır yazmadığımız kurum kalmadı ama sonuç yok. Ne yapıldığını veya yapılmadığını da bilmiyoruz. İşte tam bu noktada en az birkaç bakanlığın bahsettiğim Cumhurbaşkanlığı Koordinasyon başkanlığı altında bir araya gelip problemlerin çözümü için aksiyon alması gerekiyor. Bakıyoruz gelişmiş ülkeler hemen Örticisinin çıkarları için büyükelçilerini vs kimi gerekirse harekete geçiriyorlar. Hocama katılıyorum, sağlıkta çok daha ilerlere gidebiliriz. Çok yetenekli doktorlarımız var, iyi eğitim alıyorlar. Çok güzel tesisler kuruldu kurulmaya devam ediyor. Etrafımızdaki ülkeler için tam bir sağlık üssüyle, gidebilecekleri diğer yerler hem uzak hem pahalı hem de burası kadar rahat değil. Çok iyi firmalarımız var insanlarımız çok girişimci, başaramayacağımız bir iş yok. Tek derdimiz bir araya gelip derayt geçecek yardımlaşmayı yapamamak. Buna da karakterimiz müsait değil. Okulda eğitimi de almıyoruz. Ben hatırlıyorum Üniversite son sınıfa kadar hiç ortak proje veya ödev yapmadık. Ortak çalışma kültürüne sahip olmak istiyorsak kreşten itibaren ortak ödev proje oyun vs. bu yönde çocuklarımızı eğitmemiz lazım. Eğitilmiş çocuklar gelene kadar Devlet baba abilik yapıp bizi bir şekilde bir araya getirip koordinasyonu sağlamalı.

Tayfun Demir

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (IKMIB) Yönetim Kurulu Üyesi ve Medikal Komitesi Başkanı

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (IKMIB) olarak, 16 alt sektörümüz bulunuyor. Alt sektörlerimizden eczacılık ürünleri mal grubu altında

Çok Başlı ve Dağınık Ticaret Biçimi Sürdürülebilir Değil

yer alan ilaç, medikal ve dental ürünler olmak üzere sağlık sektöründe ihracat yapan firmaların ihracatını artırma-ya yönelik ve rekabet gücü kazandırmak adına faaliyetlerimizi yürütüyoruz. İKMIB olarak sadece eczacılık ürünleri altında yer alan üyelerimizi değil, Türkiye genelinde hem ilaç hem de medikal (tıbbi cihaz) sektöründe faaliyet gösteren tüm ihracatçıları kapsar bir tutum izliyoruz. Genel olarak yürüttüğümüz faaliyetleri kısaca değinmem gerekirse; sektörümüzün önde gelen Medica, Arab Health, IDS, AEEDC gibi fuarlarının milli katılım organizasyonu yürütüyoruz. İlaç ve medikal sektörlerine yönelik iki ayrı UR-GE Projesi'ni sürdürüyoruz. Uzakdoğu, Güney Amerika ve Afrika'ya düzenlediğimiz sektörel ticaret heyetleri ve yurtiçinde önemli fuarlarla eş zamanlı düzenlediğimiz alım heyetleri organizasyonları gerçekleştiriyoruz. İlaç ve medikal komite toplantıları düzenleyerek sektörümüzün sorunlarını ve çözüm yollarını birlikte tartışıyoruz. Sektör paydaşlarının bir araya geldiği tüm sektör oyuncularının katılımıyla ilaç ve medikal çalışmaları düzenliyoruz. Burada da yine sektörümüzün ihtiyaç ve sorunlarına çözüm yolları bulmaya çalışıyoruz. Bildiğiniz üzere, 29 Ağustos'ta Ticaret Bakanımız Sayın İbrahim Kalın ve TİM Başkanımız Sayın İsmail Gölle tarafından açıklanan İhracat Ana Planı'nda 5 hedef sektörden biri olarak kimyanın yer alması, sektörümüzün ne kadar stratejik bir önemi olduğunu gösteriyor. Bu açıdan, Türkiye ihracatını yükseltecek hedef sektörlerin başında yer alan kimya sektörü olarak, tüm alt sektörlerimizle birlikte hareket etmek çok önemli. Çok başlı ve dağınık ticaret biçimi sürdürülebilir değil.

Tansu Halıcı

SADER Yönetim Kurulu Başkanı

Sektörün kendine ait bir ihtisas İhracatçı Birliği'nin kurulması çok önemlidir

Yerleşmek ve yerli üretim her sektörde olduğu gibi tıbbi cihaz sektöründe de çok önemli. Hatta belki tıbbi cihaz sektöründe çok daha önemli. Ortalama yaşam süresinin uzaması ile tıbbi cihaza olan ihtiyaç ilerleyen yıllarda katlanarak

artacaktır. Eğer bugünden gerekli düzenlemeler yapılmazsa, tıbbi cihaz özelinde %80'er gibi yüksek olan ithalat bağımlılık oranımız daha da yükselecektir. Diğer yandan döviz kurlarının yükseldiği dönemlerde, sadece fiyat avantajından dolayı, kalitesinden emin olamadığımız ithal ürünlerin kullanıma arz edilmesi de halk sağlığını riske atacaktır. Sağlık için yapılan harcamalara masraf olarak değil, insana yapılan bir yatırım olarak bakılırsa durumun önemi daha iyi anlaşılacaktır. Diğer yandan ekonomik boyutuyla, uluslararası kalite standartlarına uygun üretilen ve belgelenen tıbbi cihazların katma değeri çok yüksektir. Ülke olarak gerek eğitim kalitesi yüksek insan kaynağı gerekse sektör tecrübesi olarak bu standartlarda üretim yapma potansiyeline sahibiz. Bu potansiyelin doğru kullanılması yerli üretim kapasitesini artıracak, daha da önemlisi tıbbi cihaz ihracatının yüksek katma değerli olması nedeniyle ülke ekonomisine önemli katkı sağlayacaktır. Dahası sadece ülke ihtiyacına yönelik tıbbi cihaz üretimi yapmak sürdürülebilir bir model değildir. Sürdürülebilir üretim için ihracat ve yeni pazarlara erişim şarttır. Hali hazırda üretici firmalarımız, büyük özveriler ile kendi imkan ve kabiliyetleri dahilinde ihracat yapıyor ve yeni pazarlara ulaşmaya çalışıyor. Ancak bu çalışmalar ciddi anlamda maliyet getiriyor ve zaman kaybettiriyor. Sektör bu ve benzeri sorunları aşmak, çözüm önerileri sunmak adına dernek, sendika, federasyon gibi

STK platformlarında bir araya gelse de, üretim ve ihracat özelinde yaptırım gücü yüksek kamu destekli kurumlara ihtiyaç vardır. 11. Kalkınma Planı'nda sektöre ve tıbbi cihaza verilen stratejik öneme istinaden ihracat faaliyetlerini başka ihracat birlikleri altında yürüten sektörün, acilen kendine ait bir ihtisas İhracatçı Birliği'nin kurulması çok önemlidir. İhracatçı birliklerinin kuruluş ve faaliyet amaçlarından olan,

- Sektör envanterini çıkarmak,
- İhracat kapasitesi, trendleri ve eksikleri tespit etmek,
- Yeni pazarlara erişim için gerekli test ve analizleri desteklemek,
- Sektörel işbirliği sağlamak,
- Yasal düzenlemeleri ve mevzuatı takip etmek, sektörü bu anlamda bilgilendirmek ve eğitim imkânı sağlamak,
- Aksadıkları ve çözüm önerilerini TİM, DEİK gibi dış ticarete odaklı kurumlara iletmek,

gibi önemli işlevleri yerine getirmesi, üretim anlamında sektöre ivme katacak ve ülke ekonomisine ciddi katkı sağlayacaktır. Ülkemiz, gerek nüfusu, gerek yetişmiş insan kaynağı, gereirse girişimci potansiyeli ile hem bölgesinde, hem de ticari birlikteliği olan diğer ülkeler arasında en güçlü ve en avantajlı ülkelerden biridir. Bu imkânları doğru değerlendirebilirsek, Türkiye sadece bölgesinde değil dünyada da tıbbi cihaz sektörüne söz sahibi olma potansiyeline sahip bir ülkedir.